

1668

Vienne

28 fev^r

Ratification en latin donnée
par l'Imp^r Leopold à Vienne le 28.
fevrier 1668. sur le Traité secret du
19. Jan^r précédent signé de l'Emp^r de
cesse avec le Roi Louis 14. pour le
partage de la Monarchie d'Espagne

Ratiff.^{on} de l'Emp.^r Leopold du 28. Fevrier 1668
sur le Traite conclu de sa part avec le Roy Louis
le 19.^e Jan.^{er} 1668, a Vienne
pour le partage eventual de la Monarchie —
M. P.^r —

Nos Leopoldus Dei Gratia Romanorum Imperator.
Semper Augustus, Germania, Hungaria, Bohemia
Dalmatia, Croatia, & Sclauonia Rex, Archidux Au-
stria Dux Burgundia, Stiria, Carinthia, Carnio-
lia, Comes Tyrolis & Foritia &c. significamus omnibus
et singulis presentes litteras inspecturis quod cum
tractatum Decimo nono proxime praeterlato mensis
Ianuarij in hac nostra Residencia, et Libe Viennâ ini-
tum, et nostro nomine, a nostro intimo Consiliario
Iohannis Vaichard Ducis Münsterbergensis in Sclia
et nostri, et Sac. Rom. Imperij Principis ab Auerberg
dilectione ex una, et inde Serenissimi Palmarum, et
Auarum Regis Christianissimi Consiliorum Status-
cum tenentem Generalem militum Regia, et Equitem
Hierosolimitanum, de Fremontville ex altera parte
mutuis plenipotentiariarum tabulis recognitis, et pro u-
triusque, et sufficientibus habitis obligatum suaderimus,
examinauerimus qui sequentis tenoris est.

In nomine Sanctissimæ & Individuæ Trinitatis Amen.

Notum sit Universis, et singulis quorum interest, aut
quomodolibet interere potest.

Postquam Serenissimus et Potentissimus Princeps ac Domi-
nus Dominus Leopoldus Elector Romanorum Imperator

semper Augusta, Germaniae, Hungariae, Bohemiae, Dal-
matiae, Croatiae, Sclavoniae &c. Rex Archidux Austriae
Dux Burgundiae &c. Comes Flandriae et Tyrolis &c. agere
ac serenissimus et Potentissimus Princeps ac Dominus
Dominicus Iosephus XIV. Galliarum et Navarrae Rex
Christianissimus assidue apud animum suum cogitaret
quarto id bono rei Christianae fieret si praeter bellum
Belgium facile alicuius vicina quosque Regna
sui flamma correptionem non modo more spiraretur,
sed omnis praeterca occasio radix, et fons futuris
etiam belli alimentum praebiturus penitus tolleretur
neque ulli Regum Orbi Christiani magis convenire
quam Maiestati: cuius omni studio, conatuque atq[ue]
accesu incertissima in id cura inueneret ut sua viq[ue]
posteritati a bellorum mali: satis superque
praecautum esset, quippe quia et multo inter
se, et utraque cum serenissimo, ac Potentissi-
mo Domino Domino Carolo Iosepho Hispaniarum
arum Indiarumque Rege Catholico, et Cognatis
nis, et Affinitatibus nexu Archiducum coniungantur
quod praeterca statueret mutuo fidere, et strictius
iungere iocunde suis Ministris, et quidem Sacra
Celsa Maiestas. (Titulus.) Iosephi Iosepho Du-
miniesterbergensi Sac. Rom. Imperii Principi ab Austria
& Comitibus Siculis &c. et Sacra Regia Maiestas Chris-
tianis,

Christianissima vero: Titulus: Jacobo Brethel a Premonstratensibus
Sacri Ordinis Hospitalitatis Equiti ac Commendatore
Consiliario in consilijs Statos Sacra Regia Maiestatis Christi-
anissimae, nec non Locum tenenti Generali in militia Galliarum
plenam potestatem fecerint ad fœdus tractandum, condan-
dumque, yque Ministri uis, recognitis, atque inuicem
plenipotentiarum tabulis commutatis sub obligatione rati-
dicatum fœdus sancuerint quod sequentibus articulis ex-
plicatus proditur.

1^o

Sit firma constant pax, atque Amicitia, fœdusque per-
petuum inter Sacram Casateam Maiestatem, eiusque
filios, hæredes, et Successores, Regna, et Prouincias ex una
et Sacram Regiam Maiestatem Christianissimam, eiusque
filios, hæredes, et Successores, Regna, et Prouincias ex
altera parte, altera alterius commoda promoueat,
auertat incommoda, et si quid: ut humana sunt: impo-
terum dissensionem, discordiam, et controuersiam nascerentur, ea
non nisi, uel iure, uel amabili uia, et modo finiatur,
ui omni, armorumque usu remoto.

2^o

Cum Ordines Generales fœderatarum Prouinciarum Belgii
receperint quantocius Serenissimo Hispaniarum Regi Catho-
lico proponere media reintegranda pacis, nimirum ut
Serenissimi Galliarum Regis Christianissimi perpetui iuris
et Dominijs fiant, cedanturque sequentia loca Cameraum

Cambresi, Duclatu: Luxemburgi, vel huius loco Burgundici
vulgo Franche Comte dicta, Duacum, Aire, Sancton-
Berg, Furnes, alie memorata Maiestas Regia Chris-
tianissima quoque suo paxi in id consentiat promittit
et iam reliqua omnia proximè clapsò anno occupa-
ta loca una cum Charles Roy (huius tamen mun-
imenta extructa demolenda sunt) restituere, cum-
mus Hispaniarum Rex Catholicus propositioni huius
decenter annuat, simulque pacem suam de Rege
ad Regem tractando amplectatur, conuentum est, ut
Sacra Casarea Maiestas à die subscripti, et utrinque re-
sidenti huius facilius vi eiusdem teneatur apud Serenissi-
mam Hispaniarum Reginam sororem suam Amantissi-
mam velut eiusdem filij Caroli Secundi Hispaniarum
Regis Catholici Tutorem, et Regentem summo studio
conatusq; a laborare, ut concessis nimirum restituisque
supradictis locis pax pristina inter Cognatos Reges
innox denuo sanciat, quod si uero Dicta propositio-
nibus, de quibus inter partes conuentum est
ab Hispanis recideretur, incipitque bellum diutius ex-
trahi, inque eo occupari contingeret loca, quæ in futurum
hereditatis diuisione ad Sacra Casarea Maiestati, eius-
que filiorum, heredum, ac successorum portionem pertine-
rent Sacra Regia Maiestas Christianissima eiusus
filij

filij, hæredes, et Successores Sanctæ Bonæque Fide promittunt ea loca eueniente casu Sacra Cæsarea Maiestati, eiusque filiis, hæredibus, et Successoribus nullis prorsus belli sumptibus imputandis restituere - Vixim uero sancitum sit si ab His, prout Regimine supradictæ conditiones, uel alia similes ipsi per Ordines Generales fæderatarum Prouinciarum Belgij oblata, propositæque respuerentur, ut Sacra Cæsarea Maiestas, eiusque filij, hæredes, et Successores hoc bello durante, nullas, neque directè, neque indirectè in Belgio suppetias, et auxilia ferant - Si uero uel à Rege Christianissimo, eiusque filiis, hæredibus, et Successoribus, uel à quolibet alio quauis de causa extra Belgium in alijs quibuscumque Regnis, et Prouincijs, quæ sunt, et ditioris Hispaniarum Regis Catholici sunt, bellum moueatur, ut Sacra Cæsarea Maiestas, eiusque filij, hæredibus, et Successoribus integrum, atque liberum sit quolibet eo, idest in eis Prouincijs, et Regnis extra Belgium sibi auxilia dare, quodque propterea nulla ratione præsens huius fæderis hæreditatis diuendenda infractum, infirmatumque sit, sed in suo nihilominus robore, et firmitate esse, et permanere intelligatur, quin imo si talia extra Belgium auxilia ferendo inter Sacram Cæsaream, et Sacram quoque Regiam Maiestatem Christianissimam, eiusque filios, hæredes, et Successores ad arma ueniretur, neque propterea etiam Sacra Cæsarea Maiestas in Gallijs, ipsæ incorporatas Prouincias, neque Sacra Regia Maiestas Christianissima in Regna, et Pro-

rumina sacra Caesarea Maiestatis hereditaria, neque
per se, neque per alios arma inferre ullo modo con-
ictum, permittumque sit

3^o

Et si Maiestatibus suis, uel sola cogitatione nesciam re
ipsa nil in uita acerbius, tristiusque euenire poterat, quam
si Serenissimus Hispaniarum Rex Catholicus Consanguine-
us, Cognatus, et Affinis utrique Amantissimus sine liberis
ex legitimo matrimonio natus immaturè decederet, suisque
precibus Diuinam Bonitatem enixe rogaturus sint, ne in-
eueniat; quia tamen in humanis omnia fluxa, et u-
lucosa, et Maiestatibus suis praecipue incumbat, malis in-
nascentibus quo ad fieri potest, et tempestiuè mēderi, possit
efficere, ne noui belli incendia, quae ex tanta heredita-
ris additione controuersa facile oriantur, charissimam
cuique posteritatem flagrantius comprehendant, propte-
rea re diu, multumque deliberata, perpensaque Europae
statu, bonoque rei Christianae, necessarium quidem ali-
quod, nullum uerò conuenientius, ipsoque fine optimo
excusatius remedium inuentum est, quam si iam nunc
in supradictum, et nunquam satis dolendum casum mori-
euentualis fieret hereditatis diuisio: Itaque imploratum
primis diuini auxilio conuentum est, ut si Sacram Catho-
licam Maiestatem, eiusque filios, haeredes, et Successores,
et suam quoque Regiam Maiestatem Christianissimam
eiusque filios, haeredes, et Successores Serenissimo Carolo

Secundo

Secundo Hispaniarum Regi Catholicis sine liberis ex
legitimo matrimonii natis decedente superstitibus ene
contingeret totius hereditatis Monarchia Hispanica
divisa sit, fiat, valeatque tunc eo casu eueniente modo
sequenti. Nempe Sacra Cæsarea Maiestati, eiusque
filijs, heredibus, et successoribus cedat obtingatque
pro hereditatis portione, Regna Hispania exceptis
excipiendis ijs, de quibus mox infra explicatius dicetur.
India Occidentales, Ducatus Mediolanensis, atque eo per
tinentes subinferdandi Ducatum Sena, finarium
Portus vocatus Longon, Herculis, Orbitello, et quipor,
tus Iuris Hispanici in littore Ligustici maris, siue
vulgo mare di Torsana dictum usque ad Regni
Neapolitani confinium, siue territorium interiacent,
Sardinia, Insula, Insula Canaria, Insula Belears, vul
go Maiorica, Minorica, Juiza dicta. Sacra Regia
Maiestati Christianissima vero, eiusque filijs, heredibus,
et successoribus cedat obtingatque pro hereditatis sua
portione. Belgium totum quod Hispani possident
sub quo etiam comprehenditur Burgundia Franche
Conte dicta, Insula Philippina Orientales, Regnum
Navarra cum ijs pertinentijs, qua hodie pro talibus
habentur Rosas cum pertinentijs suis, Loca in littori
bus Africa sita, Regnum Neapolitanum, et Sicilia
cum suis pertinentijs, et insulis adiacentibus, qua hodie
eo pertinent sub istis vero non censeatur portus vocatus
Longon, Herculis, Orbitello, et Loca, et portus ditionis

Hispania, qui a finibus ad territorium et confinium
Regni Neapolitani interiacent, sed maneant ut supra ad
portionem Casaream, et quia etiam ad possessionem
eiusdem Regni Neapolitani, et Sicilia obtinendam inue-
nitura Annorum Pontificum necessaria est, pars utro-
que suo tempore decenter indehementerque instabit apud
suam Sanctitatem tempore euenientis casus existentem
ut eam quoties opus fuerit de more imperiatur.

4^o

Si uero contingeret, ut alterutri parti in aduina sua
hereditatis portione difficultas oriretur, atque alterius
ope indigeret, Statuitur ut pars altera alteri, ubi et
quandocumque opus fuerit, terram marique ad possessionem
hereditatis obtinendam reciproca auxilia requirenti, con-
silio, opere, uiribus, armis, classibus, iusto denique exer-
citu presto sit, succurratque, sic tamen ut belli sumptus
nulla ratione, et praetextu parti requirenti impendantur,
sed eos pars auxilia ferens faciat, et pro requirentis uo-
luntate cum eodem milite, classibus, aut exercitu, non
attentis quibuscumque praetextibus mora, mox iterum
in ditiohes proprias recedat.

5^o

Statutum insuper est, ut neutri partium contra hoc factum
liceat alegare, ualeantque ullae exceptiones Juris uel
facti, quae hodie sunt, uel unquam esse, excogitari
possunt, sed id cum omnibus Clausulis, et Articulis
firmum, constansque, et inuicibile sit, et maneat -
usque

usque tunc Serenissimus Hispaniarum Rex Catholicus
(quod Maiestates sua usque exoptant:) prima prole
auctus fuerit, et ad sex in super annos a Nativitate
prohij computandos, ita ut exactis his sex annis sedes
hoc golo facto expiret, et partes obstrictae sint, sua qua
libet instrumenta faceris, ratificationis, et prepotentia
recipere tanquam nunquam quicquam actum fuisset: si
autem tamen sit partibus de extensione faceri. Duran
tibus his sex annis porro agere, et convenire —
6.

Intra mensem a die subscriptionis huius instrumenti
computandum teneantur partes suas sibi omnia in
optima forma conceptas ratificationes pro se, uxore,
filijs, heredibus et Successoribus, et quidem Sacra Regia
Maiestas Christianissima sub sigillo minori munitas,
sua tamen propria manu subscriptas, et omnes pro
tempore solemnitatum solitarum defectus supplente
exhibere, ubi vero casus supradictus mortis evenie
rit, inique necessum erit originalia instrumenta
mutuo commutare, cum in super, ut Sacra Maiestas
Caesarea, eiusque filij, heredes, et Successores, item
et Sacra Regia Maiestas Christianissima, eiusque
filijs, heredes, et Successores teneantur pro se, uxore
filijs, heredibus, et Successoribus omnium maxime
solemnem ratificationem pariter, ac renunciationem super
portione sibi mutuo cessa, et attributa ea forma
et clausulis, qua in curia Regni utriusque vali

dictanda esse iudicantur, præter supradictas sibi inuicem
extradere.

7.^o

Pro maiori quoque secreto tanti negotij sancitum sit, ut
partis utriusque instrumenta originalia, ratificationes, un-
um plenipotentiarum tabulis in unum fasciculum conuulsa,
ta, sigillisque D. Principis ab Suerzperg, et D. Equitis à
Gremouille obseratum includantur, isque fasciculus apud
Dominum Magnum Curia Ducem deponendus curetur,
sic tamen, ut Serenitas sua, à Maiestatibus suis per
utriusque Ministros ad id plenipotentia idonea instructos
una requisita utrique, et Maiestati Cæsarea, et sacra
Regia Christianissima literas reuersales binas eiusdem
exempli prius extradat, quibus per se, filijs, heredibus,
et Successoribus suis depositionis fidem, custodiam, sacre-
tumque, Sanctæ, et in uerbis Principis promittat, quod
dictum fasciculum depositum nulli partium sed utriusque
sed utrique simul, et semel ubi, et quous ab ambata
partibus una requiretur, fideliter omnique fraude om-
missa redet ilata. Partes uero ipsæ intra sex septi-
manas à die supradicta mortis computandas teneantur
dicti fasciculi restitutionem petere, et instrumenta in
eo contenta commutare, indeque altera alterius exe-
cutionem ubi opus fuerit, et quemadmodum supra
Articuli quarto plenius memoratum est, omnino pro-
mouere.

8.^o

8.

Sanctum quoque sit, ut nulli partium quacunque
de causa, aut pretextu interea sit permittum cum
quocunque Rege, Principe, aut Republica ullum
fœdus, aut pactum ferre, quod hunc fœderi directè
vel indirectè in quolibet sui Articulo, vel clausula
repugnet, et si quod simile eam, vel quavis alia
de causa iniretur, id pro ea, qua adversatur parte
pro irritis, nullique habeatur, licitum tamen sit
partibus extra Belgium belligerantibus pro eo si
bi bello socios pro voluntate per fœdera associare,
in suo tamen interim vigore manentibus instrumen-
tis pacis Monasterij Westphalorum conclusis, illoque
alteri ad Pyreneos à Cognatis duobus Regibus inito
iuratoque -

9.

Ceterum cum totius Orbis Christiani, maxime
vero, et Sacrae Caesaris et Regis sua Maiestatis Chris-
tianissima, eorumque filiorum, heredum, et Successo-
rum, Regnorum, et Provinciarum inter sit fœdus hoc,
et perpetuum, atque invariabile esse, atque eve-
niente eam in executionem, effectumque deduci
sua quoque Maiestates nil quieti publicè conve-
nientius existimant, quam id omnibus suis clausulis
sanctissime servari, neque unquam committere, ut
per eorumque filiorum, heredum, et Successorum
in eo exsequendis partes desiderantur. Attamen pro
maiori securitate, atque adeo abundante tutela

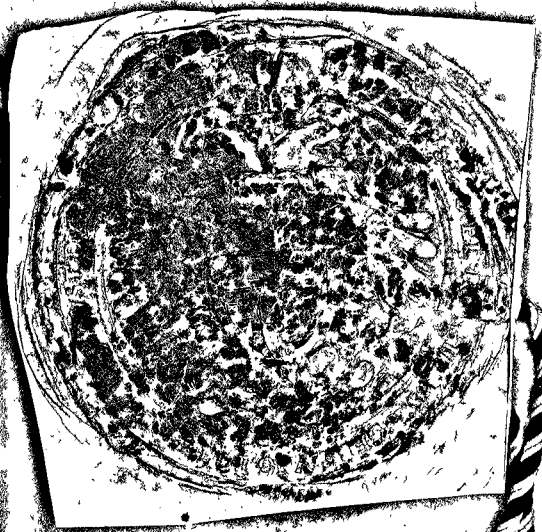
huiusmodi faderis sancitum sit, ut mox à venerabilibus com-
mutatisque instrumentis originalibus à sacrâ Cæsarcâ,
et sacrâ Regiâ Maiestâte Christianissimâ, eorumque
filijs, heredibus et successoribus, una et simul cum
fide iussoribus, huc ut vocant garantia præstata de-
center requirerentur summus Pontifex imprimis, dein
Serenissimi et Potentissimi Reges Angliâ, Sueciâ, Dania,
Electores, et Principes Imperij, Respublica Veneta, Lux-
Sabaudia, Magnus Dux Florentiâ, Helvetici Confoederati
et Senatus, atque Ordines Generales fœderatarum
Prouinciârum Belgij, et si qui alij pro eo tempore par-
tibus uiderentur idonej

In quorum omnium, et singulorum fidem, manu,
robor, nos duo, vi plenipotentiâ nostra instrumentum
huc manibus, sigillisque nostris proprijs subscripsi-
mus, et munimus - Datum Viennâ die decimæ nonæ
Ianuarij Anno Millesimo Sexcentissimo Sexagesimo octauo

Nos acceptauerimus, approbauerimus, et ratificauerimus, Et
per has præfatas manu et subscriptione Nostrâ corroboratas, ap-
proberimus, confirmemus et ratificemus dictum tractatum, Et
omnes eiusdem articulos superscriptos, tam Nostrâ, quam Im-
peratricis Mariæ Theresiæ et omnium Nostrorum Heredum
et Successorum nomine, promittentes sub Nostrâ et Verbo
Cæsareo tenere, custodire et seruare inuicibiliter dic-
tum tractatum de pæcto et capite in caput et iunctum,

secundum eiusdem formam et tenorem sine ulla contraven-
tione, nec etiam Nos permittimus, ut huicce vel per Directum
vel indirectum ullo modo vel preterea, quo modo id fieri
posset, contraveniat. In quorum fidem haec praesentes Si-
gillo Nostro muniri curavimus. Dabantur In Nostra
Residentia et Urbe Vienna die vigesima octava Feb-
ruarii Anno Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Oc-
tavo, Regnorum Nostrorum, Romani decimo, Hungarici
decimo tertio, et Bohemici duodecimo.

Legimus.



Jean: Paul: Hocher tit.